

Raplamaa aasta tegu on Paluküla teenusmaja avamine ja 2023. aasta küla on Ingliste küla

Kodanikupäeva õhtul kogunesid Raplamaa silmapaistvamad tegijad Teenuse mõisa, et ühiselt tunnustada maakonna sädeinimesi, aktiivseid külasid ja välja kuulutada aasta teo laureaati. Tunnustusi jagus igasse valda.

26. novembri õhtupoolik Teenuse mõisas oli õdus, ent pidulik. Saal täitus Raplamaa tublimate ja säravamate kodanikuühiskonna tegijatega eesmärgiga tunnustada nii 2024. aasta tegu kui ka möödunud ja selle aasta tegijamaid külasid ja sädeinimesi. Kuna eelmisel aastal jäid tublimad külad ja sädeinimesed Raplamaal välja kuulutamata, tehti seda selleaastase tännusündmuse ajal, mida vedasid Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus ning Raplamaa Partnerluskogu. Traditsiooniliselt toimuski 21. tunnustusündmus „Raplamaa aasta tegu“ möödunud aasta teo laureaadi juures ehk sedapuhku oli võõrustaja Teenuse Naiste Ühendus.

2023. aasta eest tunnustati aasta küla tiitliga Ingliste küla, kus on kogukonnas läbi aastate ellu viidud mitmeid suuri projekte, nagu jalakäijate silla ehitus, Ingliste mõisa ait-kuivati renoveerimine, korvpalliplatsi rekonstrueerimine, kettagolfi raja ehitamine ja kerkuskeskuse väljaarendamine.

2024. aasta külaks valiti aga Kaiu alevik MTÜ Kaiu Kodukant eestvedamisel. Kogukond teeb tihedat koostööd teiste vabatahtlastega, pöörab tähelepanu piirkonna eakatele ja on korraldanud mitmeid kogukonda liitvaid sündmusi, nagu talvetrall, mälu-mängud, heategevuslikud kohvikud.

Õhtu kulmineerus 2024. aasta Raplamaa aasta teo väljakuulutamisega, mis selgus 17 tubli ja eriilmelise ettevõtmise seast. Komisjoni otsusel sai aasta teoks MTÜ Lumider rajatud Paluküla teenindusmaja.

Auhinna võtsid vastu Raul ja Lauri Mölder, kelle sõnul on säärane esiletõstmine tõeliselt suur au ja tunnustus aastatepikkusele tegevusele Paluküla piirkonnas. „MTÜ Lumider tänab kõiki, kes aitasid kaasa Paluküla teenindusmaja valmimisele. See on unistuse täitumine ja tõestus järjekindlusest, mis viib sihile, ning tunnustus vabatahtlikule tööle, mida on tehtud enda kogukonna hüvanguks,“ ütles Raul Mölder. Auhind on Mölderitele innustuseks ning mehed tunnevad, et tiitel on auga välja teenitud, kuna hoonet on Palukülla oodatud juba lausa üle 20 aasta.

Väljavõte tunnustustekstist:

Kaua oodatud kaunikene on valmis! Ühe

Lõviosa Kehtna vallaga seotud nominentidest. Esiplaanil vasakult Mait Järvi, Regiina Jõhvikas, Leivi Volke, Aare Leinberg, Aare Hindremäe, Pille Matt, Kaisa Vahtmäe, Raul ja Lauri Mölder ning tagapool paremalt Mati Särev, Taivo Tüvist, Ahti Kollo, Hendrik Ross, Astrid Otsa ja Mariina Madisson. Fotod ja montaaž: Tiina Kõrtsini

mäe jalamil on üks paik, kuhu on teretunud puhkehetkeks sellele mäele suunduvad ja sealt tulijad. Jalutajad, jooksjad, kettaviskajad, lumelaudurid, suusatajad, kelgutajad... Võistlustel osalejad ning tervise liikumise harrastajad. Selle maja rajamiseks nähtud vaeva kirjeldavad õige pehmelt projektijuhi sõnad: „Kokku pidime hoone ehituseks korraldama viis riigihanget ning lõpuks on see unistus saanud reaalsuseks, maja tuli ikka väga ilus ning sobib suurepäraselt keskkonda.“ Unistuse teoks tegemisel mindi mitte vaid üle, vaid läbi kivide ja kändude kohalikul ja riiklikul tasandil.

Majas ootavad külastajaid kaasaegsed võimalused, mis toetavad ümbruskonna liikumis- ja vaba aja tegevuste nautimist. Ruumid puhkamiseks ja erinevateks sündmusteks, spordiinventari laenutus, pesu- ja tualettruumid. Kunagise Liivaku talu maa-kivimüüride vahel hakkab külastajaid leebemate ilmadega rõõmustama väliterrass, milles saab hea pesa kohvikule. Kogukond taastas vanad müürid just majale lisaväärtuse andmiseks.

Maja on ühtlasi ka kingitus oma ja naab-

Lauri ja Raul Mölder peale tunnustuse kättesaamist.

rite kogukonnale kohana, kus kokku tulla ja külaelu edendada. Sinna mahub nii sporti, kultuuri, koolitusi kui ka seltsielu.

Tunnustusõhtul anti välja ka kolm eriti tiitlit: Raplamaa Partnerluskogu eriti tiitli sai **Aare Hindremäele Kehtna valla kroonikate ja teiste ülesvõtete eest YouTube'is**, Raplamaa aasta kultuuririkkuse teo pälvis Raplamaa Kaasaegse Kunsti Keskus püsiva valguslahenduse eest ning teo noortele sai Aespa rattapargi rajamise eest MTÜ Aespa Kodu.

Lühendatult ajalehest Raplamaa Sõnumid.

RAEK

Kauneid jõule ja edukat uut aastat!

Soovivad Kehtna Vallavalitsus ja Kehtna Vallavolikogu

Ingliste külavanem Kaisa Vahtmäe pälvis kodanikupäeva aumärgi

26. novembril tähistatakse Eesti Vabariigis kodanikupäeva. Kodanikupäeval tähistatakse Eesti Vabariigi kodanike doku-menteerimise aastapäeva. Nimelt võttis 26. novembril 1918 Maanõukogu vastu määruse „Eesti demokraatilise vabariigi kodakondsuse kohta“, millega loodi esmakordselt juriidilises tähenduses mõiste „Eesti kodanik“. Sisuliselt oli tegemist Eesti riigi esimese kodakondsuseadusega. Eestis tähistatakse kodanikupäeva 1998. aastast.

Sellel päeval on saanud traditsiooniks tunnustada vastutustundelisi ja kaasinimeste suhtes hoolivana silma paistnud Eesti kodanikke. Eesmärgiks on teadvustada kodanikustaatus ja ühtlasi tõsta kodanikuuhkust. Kodanikupäeva ürituste raames tunnustatakse kodanikuau- märgiga inimesi, kes on andnud märkimisväärse panuse ühiskonna elu ja kodanikukasvatuse edendamisse. Valitakse aasta kodanik.

Eesti Vabariigi tervise minister Riina Sikkut jagas kodanikupäeva pidulikul tunnustusüritusel ERR-i I studios kodanikupäeva aumärke ja andis välja aasta kodaniku tiitli. Sel aastal sai aumärgi 15 inimest, nende seas Kaisa Vahtmäe Raplamaalt.

Kaisa Vahtmäe on olnud Ingliste külavanem Kehtna vallas alates 21. aprillist 2016. Ta on seda ühiskondlikku usaldusametit pidanud juba kaheksa aastat. Hea ja julge suhtlejana on ta avatud uutele ideedele, keskendunud lahendustele ning pidanud oluliseks noorte kaasatust. Kaisa hoolib kodukandi käekäigust, kirjutades läbi aastate edukaid projekte, mis on aidanud ellu viia väga erinevaid ettevõtmisi, alates kettagolfi raja arendamisest kuni kriisivalmiduse tõstmiseni. Kogenud sündmuste korraldajana hindab Kaisa koos tegemist, kohusetundlikkust ja traditsioone. Vabatahtlik eestvedaja roll on teda ka tugevalt arendanud ja õpetanud nägema suuremat pilti. Kaisa on saanud kogukonna eestvedaja 2023. aasta stipendiumi ning tema eestvedamisel on Ingliste HKK maja saanud kerkuskeskuseks. Kodanikupäeva aumärki on välja antud alates 1998. aastast. Kokku on selle saanud 454 tublit eestimaalast, nende hulgas ka 31 raplamaalast.

Kehtna vallast on aumärgi pälvinud

1. Adolf Valler – 2003	5. Eno Hermann – 2010
2. Helgi Sussi – 2005	6. Imre Reino – 2011
3. Evi Mahoni – 2006	7. Kaisa vahtmäe – 2024
4. Aare Hindremäe – 2008	

Ingliste külavanem Kaisa Vahtmäe koos Eesti Vabariigi tervise minister Riina Sikkutiga. Foto: Priit Põiklik/KÜSK

Käisime rääkimas kriisist

Kahel novembrikuu päeval kutsusime vallavanemaga Kehtna ja Järvakandi piirkonna elanikke kaasa rääkima kriisist ja selle valmisolekust Kehtna vallas. Kas oleme Kehtna vallas kriisiks valmis? Möödunud on 1000 päeva Vene-maa täiemahulisest sõjast Ukrainas, mis sunnib küsima kaua veel? Sõjaväsimust on tunda kõikjal. Keegi ei osanud arvata, et sõda venib nii pikaks. Seni, kuni ei väsi meie „naaber“, tuleb meil valmis olla! Valmis tuleb olla igas olukorras, mis võib tekitada kriisi.

Aasta tagasi käisime vallavanemaga valla seitsmes piirkonnas kohalikega vestlemas. Silma ja kõrva jäi, et valla väiksemad piirkonnad olid kriisist teadlikumad ja soovisid dialoogides kriisiteemasid rohkem lahata, aga kahel suuremal piirkonnal, Kehtnal ja Järvakandil, oli huvi pigem leige. Võime oletada, et hajaasustatud aladel saavad hakkama need, kellel on omad kaevud, ahjud, keldrid ja generaatorid. Mure on pigem asulatega, kus on rohkem korterelamuid, ühiseid veevärke ja küttesüsteeme.

Eelkõige olid väga oodatud kõik korteriühistu esimehed ja elanikud.

Mõlemal arutelul osales kokku u 50 huvilist. Enamik kohaletulnute olid eramaja elanikud, KÜ esindajaid oli kahel arutelu kolm.

Ainuüksi sõna „kriis“ on tekitanud inimestes väsimust ja tüdimust. Kriisi teema on muutunud ühiskonnas müraks ja sellest räägitakse pea igas infokanal. Hästi oluline on aga teadmine, kuidas toimida oma kogukonnas, kui peaks tekkima olukord, kus ühel hetkel ei ole meil võimalik jätkata oma igapäevast mugavat elu. Kelle poole pöörduda? Kus asub sinu kogukonnas kogunemiskoht?

Volikogu esimees Katrin Anto Järvakandi Kultuurihallis rääkimas kriisist ja selle valmisolekust Kehtna vallas. Foto: Seily Sögel-Raid

Kuhu varjuda? Millistest infokanalitest saan teavet? Kui suured peavad olema meil toiduvärsed jne? Kõigest sellest rääkisime kahel arutelu õhtul. Kohaletulnute olid väga asjalikud ja praktilised küsimused ja nii mõnigi väitis, et sai uusi teadmisi juurde. Arutelu eesmärk oligi inimesi teavitada ning anda nõu ja teadmisi.

Mida saab elanikkond ise ära teha ning mis on KOV-i ja riigi kohustused?

Elaniku ülesanne on teha kõik endast olenev, et igas olukorras hakkama saada. Kohalike omavalitsuste ülesanne on kanda hoolt, et veevärk, kanalisatsioon ja kaugküte toimiks ning oleks võimalik kasutada kohalikke teid. Lisaks toetatakse inimesi eri sotsiaalteenuste kaudu. Riigi ülesanne on tagada elektri, side, toidu ja esmatarbekauba, kütuse ning sularaha kättesaadavus.

Kriisist käis rääkimas ja olulist infot jagamas vallamajast majandusosakonna juht Margit Pärna, taristu- ja geoinfospetsialist Villu Pihlakas, ehitusspetsialist Hans-Jürgen Schumann, kommuni-

katsioonispetsialist Seily Sögel-Raid.

Aitäh kõigile osalejatele, kes tulid kohale, näitasid teema vastu huvi ja mõtlesid aktiivselt kaasa! Aitäh vallavanemale ja ametnikele, kes jagasid

olulist teavet ja kasulikke näpunäiteid kriisikordadeks valmistumiseks.

KOV ja kogukond eraldi ei saagi eksisteerida!

Soov on uuel aastal jätkata kriisiteemaliste koosolekute pidamist valla eri piirkondades. Seniks soovin kõigile rahulikku jõuluootust ja rõõmsat aastalõppu. Uute kohtumisteni uuel aastal!

Katrin Anto
Volikogu esimees

Ingliste võib lõpuks lahenduse saada

2. detsembril kohtusid Ingliste Haridus- ja Kultuurikeskuses Tanel Viks, Hans-Jürgen Schumann, Riina Klaassen, Sille Valinu, Katrin Anto, Pille Matt ja Kaisa Vahtmäe, et arutada kohaliku lasteaia hoone soojapidavuse probleemi üle. Juba mitmeid aastaid on Ingliste mureks olnud lasteaia ruumid, kus on talvel lastel külm ja suvel meeletult palav. Probleem on õhus juba eelmise vallavanema ajast, aga siiani ei ole ruumid soojustust saanud.

Mõni nädal tagasi käisid Kehtna lasteaia esindajad kaardistamas, kuidas kiirelt mingeidki lahendusi saavutada. Esmajärjekorras on plaanis vahetada ära vana hääbiväljapääsu uks ning lisada seintele radiaatoreid. See aitab eelolevale talvele vastu minna veidi parema sisekliimaga. Kuid täit lahendust sellega ei saavutata.

2025. aastaks on Ingliste lasteaia ruumide soojustamiseks eelarvestatud 15 000 €. Nüüd asutakse hinnapakumisi võtma, et leida võimalik ehitusfirma, kellel on huvi lasteaia seinade soojustamiseks. Inglis-te piirkonna lastevanemate ja külaesindajate lootused on kõrged, et lõpuks saaks meie lapsed nõuetele vastavad ruumid. Hoiame pöödlaid!

Kaisa Vahtmäe
Inglis-te külaavanem

Ehitusgiid

2015. aasta suvel jõustus uus ehitusseadustik. Üsna tihti on esitatud ka vallale küsimus, kas oleks võimalik valla kodulehele lisada „lihtsustatud“ ülevaade ehitamise nõuetest, ehitise omaniku kohustustest jne.

Seadusest tuleneva raamistiku ehitamisel annab tegelikkuses riik, mitte kohalik omavalitsus. Oma-valitsus on pigem menetleja ja „üldine järelevalve-ja“ ehitamisel eelkõige ehitusseadustiku, haldusmenetluse jms raames. Infoks, täiesti eraldiseisev teema on omanikujärelevalve, mis ei ole KOV-i poolne tegevus! See vajaks võibolla täiendavat selgitust, samas infot on võimalik leida ka uuest ehitusgiidi infoportaalist.

KOV sätestab pigem täiendavaid-täpsustavaid arhitektuurseid nõudeid üldplaneeringuga. Lisainfo: dge.ee/maps/Kehtna-Rapla

Kõikidel omavalitsustel ei ole reaalsuses mõistlik luua eraldiseisvalt nn infoportale varieeruva sisuga, samas regulatsioonid ja seadused on riigis ühised ning ajas ka muutuvad.

2024. aastal valmiski „pingutusena“ riigi poolt infoportaal Ehitusgiid aadressil www.ehitusgiid.ee.

Lühikirjeldus on toodud, et „**Ehitusgiid on ehitamisel teejuhiks**, selgitab mõisteid ja õigusraamistikku, kirjeldab olulisimaid tegevusi ja nõudeid ning

Ehitusgiid <https://www.ehitusgiid.ee/>

Ehitusgiid on ehitamisel teejuhiks: selgitab mõisteid ja õigusraamistikku, kirjeldab olulisimaid tegevusi ja nõudeid ning juhendab, kas ja milliseid lube või kooskõlastusi on vaja

Elamu

Elamiseks mõeldud hoone või selle osa, näiteks eramaja, ridaelamu, kortermaja, suvila ja nende abihoone (saun, garaaz, kasvuhoone jms)

Mitteelamu

Hoone või selle osa, mis pole elamiseks, näiteks kontor, kauplus, kool, kultuurimaja, hotell ja tootmishoone

juhendab, kas ja milliseid lube või kooskõlastusi on vaja.“

Tegemist on lihtsa, aga samas üsna inforohke ülevaatega ehitise omanikele, ehitajatele, ehitiste seadustajatele jne.

Irooniaga peab tõdema, et ehitamisega seonduvat infot ja ehitise omaniku kõikvõimalike kohustusi ei saagi „väga lühidalt selgitavalt kokku võtta“.

Selge on see, et vastuseid ja infot on eelnimetatud portaalist lihtsam saada, kui ainult näiteks ehitusea-

dustiku lugedes.

Loodame, et infoportaali juurde suudetakse luua töötav „vestlusrobot“, näiteks keelemudelite toel, et infot oleks võimalik ammutada lihtsamalt. IT-lahendused on põhimõtteliselt juba olemas, lootkem, et tulevik toob lahenduse!

Head tutvumist aadressil www.ehitusgiid.ee.

Hans-Jürgen Schumann
Kehtna Vallavalitsus

Lugupeetud vallakodanik

Henrik Rossi
Keava külavanem
Kehtna Vallavolikogu liige

Vallavolikogu liikme-tele anti võimalus alates maikuust kirjutada artikkel Valla Vaatlejasse ühel oma- le ära nähtaval teemal. Mina olen täna- seks esimene volikogu liige, kes seda võimalust selles võtmes siinkohal kasutab. Septembrini polnud mul selleks võimalust, kuna olin volikogu tööst aastaks eemal, aga nüüd olen tagasi ja võimaluse sain kirjutada detsembri ajalehte. Ja kuuldavasti hakkab artik- leid nüüd edaspidi pea igal kuul voli- kogu liikmetelt tulema ehk, lugupeeta- vad, kinnitage turvavööd!

Tuulikud

Hiljuti said mind üle pea kätte just needsamad tuulikud. Kirjutan just tuulikute, kuna viimasel ajal levib päris palju pooltõdesid ja emotsioone internetis just nendest ning see teema tõmbas mind ka ennast planeerimatult üle pea selle pööristesse, kui neid ise Saarde valda vaatlema läksin ja koge- tust video internetti julgesin ilmutada. Olen saanud erinevaid süüdistusi ja halvaks panu, et teemat omal käel uu- rida julgesin. Ise tahan aga läbipaistvat informatsiooni, kogemust ning fakti- käsitlust, mitte emotsioone ega veel vähem tumeveebi sisu. Otsustamiseks peaksid otsustajatel olema selged nii miinused kui plussid.

Saarde ja Sopi-Tootsi

Selle artikli jaoks tegin natuke uurin- guid omal käel viimase nädala jooksul igapäevatöö kõrvalt. Võtsin ühendust Saarde ja Põhja-Pärnumaa vallavalit- suse ametnikega. Kusjuures mõlemas vallas on hiljuti tööle asunud taastuv- energia spetsialist, kes just nende küsimustega eraldiseisvalt tegeleb – mõttekoht ka meie vallavalitsusele. Mõlemalt aadressilt sain meeldivat tunnustust, et asjade vastu huvi tun- nen.

Saarde vallas on hetkel valminud üheksa tuulikuga Utilitase tuulepark,

kus ise kohal käisin ja kuhu soovitan ka kõigil teistel tuulikuid vaatlema min- na. Sinna saab ilusti autoga ligi ja seal saab hinnata oma silma ning kõrvaga, kui meeldivad või ebageeldivad need just teile tunduvad. Tuulikute juurest läheb ka sirge tee kaugusesse, millelt saab hinnata tuulikute palju räägi- tud müra ja visuaalset reostust erine- vatelt kaugustelt. Tuulikud on seal 230-meetrise tipukõrgusega ning 4,3 MW nimivõimsusega. See tuulepark on töötanud alates 2023. aasta sep- tembris ehk tänaseks juba üle aasta (www.err.ee/1609101830/saarde-val-las-valmis-uhaksa-tuulikuga-tuule-park).

Põhja-Pärnumaa vallas asub Sopi- Tootsi tuulepark, kuhu on püstitatud 38 tuulikut, mis on hetkel Baltimaade võimsaim taastuvenergiapark (www.err.ee/1609541527/pohja-parnu-maal-sopi-tootsi-tuulepargis-alus-tavad-tood-koik-tuulikud). Seal on tänaseks need 6,7 MW võimsuse ja 241-meetrise tipukõrgusega tuugenid käivitatud, aga testimistööd jätkuvad ja lõplik valmimine on planeeritud järgmise aasta esimesse poolde. Aga samuti on tehtud seal juba kalkulat- sioone, tutvustatud neid kohalikele elanikele ning käivad erinevad arute- lud. Lisaks tahetakse mõlemasse piir- konda mitmeid tuulikualasid juurde arendada. Ise ei ole Tootsi veel kah- juks jõudnud, kuna see oli mu külas- tuse ajal alles ehitusjärgus, aga plaan seda parki samuti kaema minna on täiesti olemas.

Positiivsus?

Kuna internet kihab sellest, kuidas need valged raudpostid inimese tervise lõplikult rikuvad ja maal elu lõpeta- vad, siis otsustasin otsida ka midagi positiivset vahelduseks. Tahan rohkem edasi uurida ka seda väidetavat nega- tiivset mõju, aga eelistaks arstide välja antavat informatsiooni ja ehk tuleb lähiajal ka selles vallas adekvaatset infot juurde, mida tudeerida. Üleüldse pean tunnistama, et selle artikli kir- jutamise ajal tuli uut infot inimestega vesteldes ja materjale läbi töötades pea iga päev kamaluga juurde – kindlasti

ei saanud ma seda artiklit välja andes veel teadma kogu „tõde“. Teema on inimesi käivitav ja materjale on palju, kui neid natuke otsida.

Aga hakkasin enda jaoks uurima tuulikute tasuvust kohalikele elanikele ja vallale. Mõlemas lähivallas on selle- ga tegeletud. Saarde vallas on juhend üleval kompensatsiooni taotlemiseks ja Põhja-Pärnumaa vald pidi info samuti uuest aastast välja andma.

Nende puhul saavad kompensat- siooni küsida kõik majapidamised, kes elavad kuni 2 kilomeetri raadiuses lähimast tuulikust. Ja kompensatsioon on kuue kuu Eesti alampalga määr ühekordse väljamaksena igal aastal.

Ka mulle ei öelnud see esialgu suurt midagi, aga lõin numbrid kokku: 2025. aasta planeeritav töötasu alam- määr Eestis saab olema 886 eurot ja seega makstakse igale majapidami- sele välja 5316 eurot, millest küll lä- heb maha ka tulumaks 22% (aastast 2025), aga siiski peaks kätte kogune- ma ca 4146 eurot majapidamise kohta.

Aga siin on ka konks – nimelt on sea- duses märgitud lisatingimus, et lähedal elavatele elanikele makstakse kom- pensatsiooniks kuni 50% kogu tuuli- kute tulevalt tulult. See tähendab, et see summa saab ka väiksem olla või hoopis lahustuda, kui on palju taot- lejaid või vähem tulu. Aga kohapealt saadud info põhjal pidi summa nendes tuuleparkides hetkel ilusti kokku tule- ma.

Täpsemalt rääkides määrab tuuliku- te pealt saadavaid tasusid keskkonna- tasude seadus §55 lõige 3 ja seal seisab ka fakt, et kui tuulikulaba tipu kõrgus on kuni 250 meetrit, makstakse talu- mistasusid kuni 2 km raadiuses asuva- tele majapidamistele. Kui aga kõrgus ületab seda, laieneb ring kolmele kilo- meetrile. Arvestasin välja ka suurus- järgu majapidamiste arvust ühe tuuliku ümber, mille puhul toetus veel maksi- maalne või selle lähedane on – see on vaid 1 majapidamine tuuliku kohta. Kui majapidamiste arv perimeetris on suurem, siis hakkab toetus ka järjest vä- henema. Ehk väiksemate tuuleparkide puhul suuremate alevite lähedal koha-

likud mõistliku tulumistasu kindlasti ei saa – mõttekoht arendajatele asukoha valikul ja tuulikukõrguste määramisel.

Kasu vallale

Kui nendest suurt kasu elanikele ei ole, siis on kasu ehk vähemasti vallale? Küsisin mõlemast vallast välja and- med tulude kohta ja ei hakka täpsete numbritega siin mahtu lõhki ajama, aga kasutan ümardavat kokkuvõtet, mille sain ühelt ametnikult. Üks tuu- lik toob valda keskmiselt tulu suurus- järgus 10 000 eurot aastas, millest makstakse inimestele tulumistasudena ära kuni 5000 eurot ja omavalitsus saab oma tuludesse ülejäänud 5000 eurot. Kui meile rajatakse näiteks T1 (Pae taastuvenergiapark) näol 9 tuuli- kuga tuulepark, siis sellest saab valla eelarve kasu ca 45 000 eurot igal aastal ja ülejäänud 45 000 eurot jagatakse lähedal elavate leibkondade vahel.

Võtame juurde ka teised planeerin- gud (soovitan siit rohkem infot lugeda: kehtna.ee/tuuleenergia):

- T2 – Lau küla tuulepark (kuni 6 tuulikut) – 30 000 eurot aastas valla eelarvesse;
- T3 – Saunaküla tuulepark (planee- ringu info puudub);
- T4 – Hiie taastuvenergia park (kuni 21 tuulikut) – 105 000 eurot aastas valla eelarvesse;
- T5 – Lokuta, Põllu ja Koogiste küla tuulepark (planeeringu info puudub).

Ehk kui me teeksime vallas ära kõik hetkel planeeringus olevad tuulepargid täies mahus, siis on vallale saadav lisa- tulu igal aastal ca 180 000 eurot. Kui võtame siia vastu info, et väikses val- las elanike arv ja ettevõtlus pidevalt vähenevad ning valla iga-aastased tulud aina kärpuvad, siis saaksime nen- de vahenditega oma valla eelarve seisu natuke parendada ja läbi selle valla- kodanikele teenuseid pakkuda. Aga kas see lõpuks ka küünlaid väärrib, jääb küsimusena igaühe enda otsustada.

Veel ...

Mis ma veel oma väikse uuringu raa- mes kuulsin või välja uurisin? Hetkel on osades valdades tekkinud vaidlused

omavalitsuste ja arendajate vahel, et kus on tuuliku kui ehitise piir. Nimelt on osad arendajad pannud tuulikud lii- ga planeeringuala piiri äärde, kuna nad käsitlevad tuulikuna vaid selle masti ja ehituse alust pinda, aga ministeeriu- mist on saadetud vastuskiri, kus lähtu- takse ikkagi ehitise kõigi osade kõige kaugematest ulatustest ja kaasatakse sinna ka tuulikulabad. See vaidlus ilm- selt veel jätkub, aga võib tekkida küsi- musena ka meie vallas.

Tegelikult tekkis uurides veel mit- meid küsimusi enda jaoks ka tuuliku- vastaste poolelt (püüan ka nende poolt ikka näha), aga neid siia enam pikalt kirja panna kõiki ei saa, kuna kirjatüki mahupiirang tuleb ette. Aga lühidalt need puudutasid rohekoridori läbimist tuulikualast, üldplaneeringu alast kinni pidamist ja üldplaneeringu tegemise metoodikat. Need teemad võtame ehk kunagi edaspidi ette.

Lõpetuseks hetkeseisust

Lõpetuseks annan siinkohal teada, et ühtegi tuulikut hetkel kuskile veel püstitama ei hakata. Hetkel on Kehtna vallas menetluses ja detailplaneeringu koostamise faasis 3 tuuleparki, kust selguvad võimalike tuulikute täpsed kõrgused, võimsused ja paigutus. Lisaks uuritakse mõju keskkonnale ja oleme alles kogu seda infot kokku saa- mas. Seepärast ei tasuks minu hinnangul ka hetkel veel kaasa joosta infoga, kuidas ja mis juhtuma hakkab, sest nendel kõvematel kriitikutel ei ole ka veel seda faktiteadmist, kuhu ja mis täpselt üldse planeeritakse.

Info saabub planeeringukava järgi kõige varem alles järgmise aasta esi- meses kvartalis. Aeg ja koht, kus minu hinnangul on õige aeg teha otsuseid, on vahetult enne detailplaneeringu vastu- võtmist, kui see on lõpuks võimalik. Enne seda on planeeritud ka veel ava- likud arutelud ja kaasamine. Ehk kee- gi ei jää minu hinnangul ka infost ja otsustamisest ilma. Seniks aga minge ja kogege neid ise kahes vast valminud tuulepargis ning täiendage oma tead- misi valla kodulehel olevas päris heas infolõimes.

LELLE NOORTE NELJAPÄEVAD

Juba teist aastat kogunevad Lelle noored nelja- päeviti kohalikku rahvamajja ja raamatukokku, et osa saada neile suunatud huvitegevusest pealkirjaga „Noorte neljapäevad“.

See 2023. aasta sügisel alanud ettevõtmine on saanud ko- halike laste hulgas väga populaarseks ning osalejate jaoks on juba enesestmõistetav seada igal neljapäeval sammud rahvamaja poole, et koos mõnusal ja harivalt aega veeta. Korraldajad on igaks nädalaks ette valmistanud erinevaid tegevusi, et koosolemised oleks vaheldusrikkad, arendaks erinevaid oskusi ning suurendaks teadmisi.

On hea meel, et meie tegemisi on märgatud ja tunnus- tatud. „Noorte neljapäevad“ pälvis Kehtna valla kõrge

tunnustuse – 2024. aasta noortevaldkonna tegu – noorte huvitegevuse ellukutsumise ja läbiviimise eest. Samuti olime nominendid konkursil „Raplamaa aasta tegu 2024“. Need tiitlid on tunnustus kõigile neile, tänu kellele noorte huvitegevus Lelles on võimalikuks saanud. Meie väike meeskond tänab kõiki abistajaid, kes on meid neljapäeviti aidanud. Samuti suured tänusõnad Kehtna Valla Noor- sootöökeksuse töötajatele, kelle tugi just uuel hooajal on väga tuntav! Aitäh ka Kehtna vallale rahalise toetuse eest!

Uuel hooajal juhendavad noori Anette Ross, Tiina Valinu ja Mariina Madisson. Oleme juba nii mõndagi põnevat teinud ja palju põnevat on veel ees. Kohtumiseni neljapäevadel!

Meeskonna nimel
Mariina Madisson

Vallavanem Tanel Viks kuulutas välja maakondliku jõulurahu

Jõulutulede süütamine ei käi kunagi nii-sama möödaminnes. Seda tehakse tsere-moonia saatel ning sellega kaasneb teatav salapära. Mitmel pool Rapla maakonnas süüdati jõulutuled möödunud nädalavahetusel, et tuua valgust praegusesse pimedasse aega. Selle puhul toimusid tseremooniad nii Raplas, Märjamaal kui ka Kohilas.

Rapla on seda juba aastaid teinud esimesele adventile eelneval õhtul. Tänavu langes see laupäeva, 30. novembri peale. Rapla kirikusse oli sel õhtul kogunenud sadakond inimest, et saada osa adventiaja avamisest. Tavapäraselt on Rapla või Kehtna vallavanem kuulutanud välja kihelkondliku jõulurahu. Tänavu tegi seda Kehtna vallavanem Tanel Viks.

Ta pidas lühikese kõne ning kuulutas selle lõpus välja Rapla kihelkondliku jõulurahu. Jõululaule esitas õhtu jooksul Kaerepere segakoor. Laupäevane tseremoonia Rapla kirikus kestis taotluslikult vähem kui pühapäevane jumalateenistus, mis kestab poolteist tundi. Umbes viiekümne minutiga oli kirikus kõik tehtud ning sealt edasi jätkus sündmus kirikupargis, kus süüdati tuled Rapla linna jõulukuusel. Ühiselt lauldi laulu „Oh, kuusepuu“, mille ajal tuled süttisidki. Samasuguse formaadiga üritused on enne esimest adventi toimunud Raplas ka varasematel aastatel. Igal aastal toovad need kokku umbes sama palju huvilisi kui tänavu. Erinev on olnud ainult see, kas juba on lumi maas. 2023. aastal

Kaerepere segakoor Rapla kirikus. Esireas vasakult: Inge Baikov, Merily Vinter-Kivi, Helena Sepman, Kaie Kensap, Meelika Sepman, Stella Sepman, Sille Valinu, Eda Sildoja, Katre Põldmaa, Marily Vinter, Kadri Tamme, Aveli Rannamäe, Anneli Viikberg ja Reelika Rätsep. Tagareas vasakult: Artur Ormisson, Danel Piil, Hendrik Ross, Aivo Rahuoja, Eero Sepman, Allart Assavi, Erik Tamme ja Kenneth Koosma. Fotod: Aare Hindremäe

oli jõulutulede süütamise ajaks maas paks lumikate, tänavu oli täiesti must maa.

Lühendatult ajalehest Raplamaa Sõnumid.

Vallavanem Tanel Viks kuulutas Rapla kirikus välja kihelkondliku jõulurahu.

Anderaasukese aastaaruanne

On tore, kui millestki on aru anda. Ja Valtu näiteringil Anderaasuke on. Tähendab, et lõppev aasta ei möödunud meie teatritegijatele igavalt, vaid hoopis tegusalt. Eesti kirjanduse päeval, 30. jaanuaril oli „Valtu raamatukogu 100“ raames võimalus kuulata Lugemisteatrit Liina Biene ja Anne Archipovi esituses H. Undo hingedriipivat lugu „Vargamäe Krööt ja Sauna Mari“. Raplamaa harrastusteatri festivalilt tõi märtsikuus Anne eriauhinna tiitliga „Lihtsalt kõige parem“. Tunnustus tuli katkendi esitamise eest saunaeide rollis M. Karusoo loos „Saunaeide tõde ja õigus“. Samal ajal käisid proovid kahe uue lavastuse ettevalmistamisel. Ja

nii valmisidki kevade lõpuks M. Zadornovi ühevaatuseline lavastus „Kui palju maksab mees?“ ning R. Thomase kriminaalne komöödia „Kaheksa armastavat naist“. Ei ütle, et kõik väga kergelt läks. Päris keeruline oli tabada kõigi tegelaste karaktereid ja tegevusmotive. Töö kandis vilja ja lavastused võisid oma elu elama hakata. Suvel sai rännatud lavastusega „Kui palju maksab mees?“. Esinesime seitsmel korral põhiliselt õueetendustena nii Kehtna vallas kui ka mujal maakonnas. Sügishooaeg oli „Kaheksa armastava naise“ päralt. Otsustasime kohe, et seda lugu me välilavadel ei mängi. Kokku mängitud kuuel korral. Kaugemad

esinemispaigad olid Jõelähtme ja Kullamaa. Tagasiside on mõlema loo puhul olnud positiivne.

- Väga lahe ja kõikide poolt hästi mängitud. Saab hea elamuse. Soovitan! („Kui palju maksab mees?“)
- Ülipõnev etendus! Põnevust jagus etenduse lõpuni ja lõpp oli üllatuslik! Meisterlik lavateos! Braavo! („Kaheksa armastavat naist“)

Sellised suulised hinnangud ja kirjalikud pöördumised teevad küll hingele pai. Asi peab muidugi seda väärt olema. Hea sõna pole ju kunagi liiast. Suvel käisime näitlejatega ise ka kogemusi kogumas Põlvamaal, kus vaatasime Leevi vabaõhulaval

A. Ilvese muusikalist suvelavastust „Ivan Narodny – mees, kes luiskas tõde“.

Olen südamest tänulik näitlejatele, kes tulevad oma igapäevase töö ja kodu kõrvalt läbi pori, libeda või pimeduse, et harjutada, harjutada, harjutada... Tänan publikut, kes usub meisse, esinema kutsub ja sammud kultuuriasutustesse seab! Uus aasta ei saa Anderaasukesel sugugi kergem olema, sest Valtu näiteringil täitub 105 tegevusaastat. Rahulikku jõuluaega kõigile, et siis uute plaanidega uude aastasse tõtata!

Anderaasukese Anne

„Kaheksa armastavat naist“ Inglise Haridus- ja Kultuurikeskuses 28. septembril. Kaheksast armastavast naisest on pildile jäänud kolm: Katriina Läll, Ebe Luige ja Liina Biene.

Ühevaatuseline lavastus „Kui palju maksab mees?“ Keava suvelaval 22. juunil. Vasakult: Nelli Kreuz, Anne Ojasalu ja Koit Kutsar. Fotod: Aare Hindremäe

Järvakandi kooliharidus 145

Episood 1

*Järvakandis õpin mina,
äge on siin koolimaja!
Rahulikult kooli minna
võivad kõik, kel minna vaja!
Armsad on siin õpetajad,
kiidavad neid lõpetajad!
Asjalikud lapsed koos,
naeravad kõik mänguhoos!
Direktor tihti kõnet peab,
igast lapsest lugu peab!
Kiiresti siin läheb aeg,
olla koolis pole vaev!
Oma kool on parim ikka,
loodan talle iga pikka!*

Kertu Reimal

Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta...

Tähelepanelik lugeja on vast juba Facebookist märganud, et läbi selle aasta on O-I Estonia ja ka Järvakandi Kool teinud ajalooühingulisi postitusi.

Sellisel, nagu paarisrakend, oleme läbi ajaloo tänase päevani välja liikunud väga sõbralikus, hoolivas ja toetavas koostöös. Ikkagi ühealised ning mõistame üksteist suurepäraselt!

Kuidas ja millest aga kogu ajalugu Järvakandi ja koolihariduse vaatest alguse sai, saategi nüüd ja edaspidi vallalehest lugeda.

Muistend Järvakandist

Suurest rõõmusest maailma loomise üle jagas Vana-isa heldelt nii järvi kui ka mägesid. Töötuhinas ei pannud ta tähelegi, et ühte kohta sattus neid palju, teisale aga mitte sugugi. Ka minu kodupaik oli väga rikas järvede poolest. Seepärast ristiski selle Järvekandiks.

Paistis, et kõik olid rõõmsad ja oma eluga rahul. Siiski leidis keegi, kelle südant see veerohkus häiris. See oli Metsavana. Talle ei paistnud see õiglasena, et ühes kohas on vett külluses, aga mõnes paigas januneb maa niiskuse järele.

Ühel suvel oli Võrumaal suur põud. Kõikjal pragunes maa ja kolletas rohi. Siis tuligi Vana-isa meelde järverohke Järvekandi. Ta otsustas sealt viia mõned järved Võrumaale, et ka seal saaksid inimesed ja loomad vee üle rõõmu tunda. Nii seadiski ta sammud Harjumaa poole.

Jõudnud Järvekanti, haaras ta järved oma rüppe. Kuid ta kuuehõlmad ei suutnud kinni pidada kogu vett. Mahajäänud veest ei saanud teha enam uut järve, seepärast tekkisidki siia sood ja rabad.

Aegamööda muutus ka nimi järvekandilaste seas Järvakandiks.

(Järvakandi Keskkooli kirjandusringi almanahh – 1965)

Nõuded õpetajale

1867. aasta Eestimaa ülem-maakooliameti seaduses on öeldud, et koolmeistri palk peab olema võrdne vähemalt sulase palgaga (mis oli 80 rubla).

Vallad loodi 1866. aastal ja esialgu puudusid neil võimalused tasustada õpetamist rahaga. Oma algusaastail tegidki vallad koolmeistritega lepingu, milles polnud rahalist tasu.

Järvakandi valla koolmeistri palk oli esialgu järgmine: 5 karnitsat rukist, 3 karnitsat otra, igalt peremehelt 0,5 sülda puid, üks küünal lapse pealt, mille iga vanem pidi kooliaasta alguseks kooli tooma.

1878. aasta koolitööd reguleerivas juhendis „Koolipidamise Seadus Eestimaa Ewangeliumi Luteruse usu maakoolidele“ esimeses peatükis on

Õpetaja Alma Runge koos õpilastega. Alma Runge paremal äärel hallis mantlis. Foto: MUIS

kirjas, et koolmeistriks kõlbavad niisugused mehed, kes on seminaris õppinud ja tunnistuse saanud ning kelle eluviisid on laitmatud.

Koolmeistri kõne peab olema nii selge, et õpilased temast aru saaksid. Iga õpilase vastu olgu lahke ja kannatlik ilma vahet pidamata. Koolmeistrilt nõuti päevaraamatu pidamist, kuhu tuli sisse kanda õpilaste edasijõudmine ja tähtsamad päevasündmused. Õpetaja kohus oli vaesemate laste abistamiseks vallalt abi paluda. Laste karistamiseks oli ette nähtud noomimine, nurka või häbipinki panek, pärast tunde jätmine.

Järvakandi Klaasivabriku kooli asutamine

Järvakandi vald kuulus Eestimaa kubermangu Harjumaa Rapla kihelkonda. Mõned valladokumendid annavad täpsustuse – Lõuna-Harjumaa. Eestimaa kubermangu Rapla kihelkonnas moodustati 1866. aastal 15 valda, nende hulgas ka Järvakandi vald.

Valdade ühendamise ajal 1891–1893 jäi järele kolm: Järvakandi, Kehtna ja Raikküla. Järvakandi valda kuulusid Vahakõnnu, Järvakandi ja Lellapere mõisad.

Kaasaegne Järvakandi asula tekkis Järvakandi mõisast 12 kilomeetrit lõuna poole, kus mõisa metsadesse kerkis 1879. aastal klaasivabrik, mille asutas saksa soost ärimees ja ettevõtja Johann Runge. Vabriku piirkonda on saksa keeles kutsutud ka Reichenauks. Hiljem tekkis klaasivabriku ümbrusse töölisasula ning Järvakandi nimi siirdus lõplikult tehaseasulale.

Sarnaselt teiste klaasitööstustega olid ka Järvakandi vabriku meistrid ja oskustöölised pärit Saksamaalt. Sakslastest klaasimeistrite lapsed ei osanud aga eesti keelt ega saanud seetõttu õppima minna vallakooli. Järvakandi valla luterlik kool asus Järvakandi valla Sooluste külas 12 kilomeetri kaugusel.

Järvakandi vald ei olnud kohustatud avama Järvakandi töölisasulas saksakeelset kooli, vab-

rikul aga oli vajadus oskustööliste järele, pealegi leidis härra Runge tarviliku olevat klaasitootjate lapsi õpetama hakata, et saksa lapsed siin matslikul Eestimaal liiga kangu ei jääks.

Nii avaski vabrik 1879. aastal oma erakooli (eraõppeasutuste loomine oli seadustatud juba 1786. aastal).

Asutatud saksakeelne vabrikukool oli täielikult vabriku ülalpidamisel (nii kooli kulud kui ka õpetaja palk).

Esimene õpetaja oli koolis Georg Schiffer (aastatel 1879–1891). Järvakandist siirdus Schiffer Peterburi sealse saksa kooli õpetajaks. Järgmine kooliõpetaja oli Moritz Heiden (1892–1893).

1894. aastal asus õpetaja-koolijuhatajana tööle Alma Runge, kes valdas eesti, vene, saksa ja prantsuse keelt. 1918. aasta valladokumentide järgi on tema sünnidaatumiks märgitud 5. november 1876, seega pidi ta koolijuhatajana tööle asudes olema kõigest 17-aastane! Kooli raudvara, Johann Runge tütar, preili Alma Runge töötas koolis 39 aastat.

1884. aastal hakati Vene valitsuse korraldusel õpetama ka vene keelt ning kooli hakati võtma ka mitte vabrikutööliste lapsi.

Saksakeelne haridus säilis eriloaga, kuna sakslastest klaasimeistrid olid Saksa riigi alamad. Tegelikult lubas 1906. aasta erakooliseadus peale mõne üksiku ainult riigikeeles õpetatava aine, kasutada õpetamisel ükskõik mis keelt.

Kuni I maailmasõja alguseni õppis koolis igal aastal keskmiselt 20–25 õpilast.

1914. aastal kool kui Saksa asutus suleti ning Saksa riigi alamaist klaasimeistrid interneeriti.

Kool alustas uuesti tööd eesti õppekeelega 1917. aastal kui Järvakandi Klaasivabriku kaheklassiline eraalgkool, mis ei kuulunud Harjumaa avalike koolide võrku. Kooli ülalpidamiskulud katsid klaasivabriku valitsus ja osaliselt lapsevanemad.

Aet-Triin Vasnu
Heivi Äärma

Nõlva tänav Järvakandis (kunagi ammustel aegadel). Foto: Järvakandi Klaasimuuseumi kogu

Allikad: E. Alliksaar „Klaasipealinn Järvakandi“ ja „Vabrikukoolist Gümnaasiumiks“

A. Paeste Järvakandi Kooli ajaraamat „Üksmeel“

PILTUUDIS

Artur Ojasalu – aasta kohaliku spordielu edendaja Raplamaal. Foto: erakogu

Hääleta Kehtna valla kõige kaunima jõulupuu poolt!
Kehtna valla inimesed on loonud imelised jõulupuud, mis toovad pühademeeleolu meie kodukanti. Nüüd on just sinu kord otsustada, milline neist väärrib kõige kaunima tiitlit!
Lisainfo: kehtna.ee või FB@kehtnavald

KEHTNA VALLA JÕULUPUU VÕISTLUS 2024

JÄRVAKANDI KOOL

Pildil: Eha Sepp, Vallo Gustavson, Aet-Triin Vagnu

KEHTNA PÕHIKOOLI 1. KLASS

KEHTNA KUNSTIDE KOOL

Pildil: Saima Randjärv, Maiu Kell-Kangur

KEHTNA PÄÄSTEKOMANDO

Pildil: Eno ja Kaspar Hermann

PEREKOND MEREKIVID

Pildil: Kadi-Liis ja Mikko Merikivi

KEHTNA VALLAMAJA

Pildil: Margit Pärna, Mario Piirmets, Ene Sulg, Tiina Satsi, Kairi Schumann, Triin Tarre

JÄRVAKANDI KLAASISÕBRAD

KEHTNA VALLA NOORSOOTÖÖKESKUS

Pildil: Merit Sillaots

KEHTNA VALLA RAAMATUKOGUD

Pildil: Ille Valgma, Eve Rõuk, Anne Idvand, Mariina Madisson, Tiina Vaher, Evelin Saare

Cinema Cafe töökas kollektiiv: Mait Järvik, Annely Saarniit, Taivo Lomp, Jana Lomp ja Viiu Lomp. Fotod: Aare Hindremäe

OÜ Tulihein juhatuse liige Mait Järvik kohviku õuealal.

Cinema – tugeva ajalooga, helge tulevikuga ettevõtte

Kehtna valla suurimas asulas Järvakandis tegutseb üks tugeva ajalooga ettevõtte. Paljudele juba tuttav Cinema koondab täna mitut tegevusala: kohvik, *catering*, majutus ja ööklubi.

Kui nii mõnelegi võib sõnapaar „Järvakandi ja Cinema“ tuua pähe mälestuspilte ööklubist ja hullumeelsetest pidudest, siis tänaseks on ettevõttel hoopis teine fookus, millest rääkis lähemalt ettevõtte omanik Mait Järvik (45). Cinema Cafe & Catering uksest sisse astudes jääb silma reklaam, mis märgib ettevõtte 25. tegutsemisaastat. Hiljem selgub, et tegelikult on ettevõtte nimega Tulihein OÜ loodud aastal 1998 Maidu, tema isa ja sugulase poolt. Kuidas kõik aga alguse sai? Selleks tuleb ajamasinaga sõita aastasse 1999, mil põline Järvakandi mees Mait avas alevis Tulihein tankla (täna rendib tanklat Terminal) ja hakkas tegelema kütuse müügiga. „Ostsite kinnistu ja tegime sinna pereäri tankla näol,“ meenutab ta. Samal ajal õppis Mait tänases Kehtna Kutsehariduskeskuses ainukese lennuna energiamajandust. Hilisem elu viis Tallinnasse ülikooli õppima juurat. 2001. aastal tekkis toonase Järvakandi vallal aga olukord, kus tänane Cinema hoone ehk vana kinomaja seisis tühjana ja otsiti võimalusi see müüa. „Kui tuli see info, et naaberkinistu on müügis, siis nii see läkski. Keegi teine seda ei tahtnud ja ostime ära,“ ütleb Mait. Vana kinomaja ei näinud teps mitte selline välja, nagu ta on täna. 1961. aastal suuresti rahvatalgute käigus ehitatud hoone on ainulaadne, sest sellise projektiga maju on terve Eesti peale vaid kaks. Maja ostetud, oli Maidu esimene mõte luua sinna kohvik. Kolm aastat oli aga kohustus jätkata kino näitamist, pärast seda sai kohviku mõttega edasi minna. Tänapäevaks on kino osast säilinud autentne kumerekraan ning paaril korral on kino Järvakandis ka taaselustatud.

Ööklubi sünd sai alguse Kuressaarest

Kohvik sai tööle, kuid osa majast seisis endiselt tühjana. Kui Mait sõpradega Kuresaare klubis Privilege käis, mõistis ta, et tal seisab Järvakandis täpselt samasugune ruum mõttetult tühjana. Koju naasnuna võttis ta kampa paar sõpra ning kolme kuuga ehitati valmis ruumid, mis 16. veebruaril

2008 avati nimega Club Cinema. Ööklubil olid kuulsad, menukad aastad, kus rekordina mahutas maja ära 452 inimest. Klubi ei eksisteeri samal kujul enam ammu. Vahel harva korraldatakse pidusid, kui Järvakandis mõne muu sündmuse tõttu rohkem inimesi on. Tantsuplatsi põhirakendus on hoopis *catering*-ürituste teenindamine. „Kõik, mis puudutab suurt ruumi ja toitlustust koos,“ täpsustab Mait.

Nüüd on Mait Tulihein OÜ ainuomanik. Kohviku osa on toiminud 2003. aastast tänaseni, head-paremat saab seitsmel päeval nädalas. „Kohvik toimib täna suuresti ka ilma minuta. Mul on piisavalt pädev ja usaldusväärne kaader,“ kiidab Mait oma 7-liikmelist meeskonda. Üks osa ettevõttest kesken-dub ka toiduveole Rapla- ja Pärnumaa ettevõtetele ning teine majutusele Cinema teisel korrusel. Hosteli poolel on 5 tuba kokku 9 voodikohaga. Mait räägib, et Rail Balticut sai hostel ja kohvik tunda juba viis aastat tagasi, mil hakati tegema mõõtmistööd. Kasu raudtee ühendusest näeb ta Järvakandile ka tulevikus.

Cinema brändile lisaks istub Mait veel kahe teise ettevõtte toolil, millest üks Sibelco klaasisorteerimistehas, kus ta on Balti ja Põhja regiooni juht. Oma roll on Maidul täita ka transpordiettevõttes MER Trans. „Paljud inimesed ei suuda minuga ühes tempos olla ja pigem muutuvad inimsuhted pingeliseks. Ma olen olnud selline aegade algusest ja nii ta mulle sobib,“ vastab Mait küsimusele, kuidas tal kõigeks aega jagub.

Mõistagi on olnud ka raskemaid hetki. Näiteks lõi 2001. aasta majanduskriis ettevõtja jalad alt. Tuli leida püsiv töö, milleks sai koht O-I Estonias. Samal ajal jätkus rabamine Cinema ja tanklaga. Omajagu kogemusi on Mait saanud ka Pärnu ja Lääne regiooni juhina turvafirmas. Ka 2003. aasta osutus keeruliseks – tuli lõpetada tankla müügikioski tegevus ja võtta pangalaenu

automaatjaama soetuseks. Raskete hetkete kiuste ja ka tänaste arengute juures ütleb Mait, et konkurentsi ta ei karda: „Konkurents on pigem alati hea, see motiveerib ja kannustab pingutama.“

Töö volikogu liikmena

„Aus vastus on see, et mu isa oli 17 aastat Järvakandi vallavanem. Oli põhjuseid, miks teda koguaeg valiti – ju ta tegi midagi head. Kogu selle jama kõrvalt, kuidas tema nõokimine käis, andsin ma ammu endale lubaduse, et ma ei lähe kunagi poliitikasse,“ alustab Mait selgitamaks, kuidas sai temast poliitik.

Ühel hetkel sai aga selgeks, et kui tahta vallas ja eelkõige Järvakandis ettevõtlusega jätkata, peab olema info lähemal ning võimalus kaasa rääkida ja otsuseid teha. See pani Maitu kandideerima ning juba esimesel korral saavutas ta häälte tulemustega kolmanda koha. Esimese perioodi jooksul on Maidust saanud Kehtna vallavolikogu haridus-, kultuuri- ja sotsiaalkomisjoni esimees, eelarve- ja arengukomisjoni ning ettevõtlus- ja majanduskomisjoni liige. Kuivõrd volikogus on põletavaid teemasid olnud mitmeid, küsin, kui keeruline on olla

otsustaja rollis. „Ei ole kindlasti lihtne. On näha esimesest aastast alates, et paljud ei pea pingele vastu. Kas ma tahaksin täna jätkata – ma ei ole üldse kindel,“ ütleb ta. Kolm ettevõtet võtavad oma aja ning volikogu töö on Maidu sõnul tihtilugu „mõttetu liivakasti teemadel üksteise kallal jauramine“, mida ta ei salli. Töö volikogus peaks olema oluliselt produktiivsem.

Koostöö ja kogukonna toetamine

Pika kogemusega ettevõtjana on Mait panustanud Järvakandi ellu mitmel moel: spordivõistlustel käimistest supipotiga panustamiseni. Suurimaks saavutuseks võib aga pidada Järvakandi Kooli spordiväljaku rajamist. Kui selgus, et vallal selle rajamiseks eelarvelisi vahendeid ei jagu ütles

Mait, et kogukond on valmis ka ise panustama. Kuuldes, et vaja läheb 50 000 eurot, tundus see esialgu ületamatu. Natukene mõtlemist, otsustas Mait, et toetab spordiväljaku rajamist ettevõtjana 25 000 euroga, ülejäänud tuli leida korjandusega. „Tänapäevaks on see õnnestunud. Kogu au ei lähe kindlasti minule. Suure töö on ära teinud MTÜ Klaasipealinna Kool juhatuse kolm liiget,“ räägib Mait.

Intervjuu lõpetuseks räägime unistustest. Mait nendib, et ta ei ole sugugi oma arengu tippfaasis, sest peas on veel paar hullumeelset mõtet. Nii on tal soov taastada 1923. aastal ehitatud Järvakandi tenniseväljak ning laiendada Cinema kohviku ruume. Mait on veendunud, et mõlemad unistused õnnestub tal täita.

Mariliis Vest

PILTUUDIS

Valter Viisut Kehtna vallast võitis lauamängude mitmevõistluse Eesti meistrivõistlustel hõbemedali, naistest kuldmedal Talvi Ainsarele Rapla vallast. Foto: erakogu

10 aastat künniklubi ja 60 aastat künnivõistlusest Kehtnas

Kehtna nädissovhoosis peeti 20. septembril 1964. aastal esimesed Rapla rajooni künnivõistlused. 2009. aasta septembris avati võistluspõllu läheduses kõigi aegade künnimeeste tunnustamiseks künnikivi.

13. septembril 2014. aastal korraldas Kaspar Järvala Künniklubi, Kehtna Vallavalitsus ja Ohekatku Külaselts valla künnipäeva ja simmani, millega tähistati poole sajandi möödumist võistlusest.

2014. aasta mais asutas Kaspar Järvala omanimelise künniklubi, et selle kaudu leida võimalusi paremini arendada künnioskusi Eestis ja osaleda välisvõistlustel. 10 aasta jooksul on see osaliselt õnnestunud. Kaspar Järvala ja Priit Puuorg on mitmel korral osalenud edukalt Venemaa künnivõistlustel ja Euroopa künnimeistrivõistlustel. Kohtutud on kahe põllumajandusministriga (Ivari Padar ja Tarmo Tamm). Paraku pole künniklubi riigipoolsest toetust saanud, sest ministeerium eraldab raha vaid Eesti Künniseltsile Eesti künnimeistrivõistluste läbiviimiseks ja kahe Eesti kündja lähetamiseks künni MM-ile.

Ivari Padar kinkis künniklubi liikmetele 5 m möödulindid.

Kaspar Järvala Künniklubi koos Kehtna Kutsehariduskeskuse, Kehtna Vallavalitsuse ja Eesti Künniseltsiga on korraldanud kolmel aastal – 2015, 2016 ja 2018 – Kehtnas Eesti künnimeistrivõistlusi.

Nendel aastatel peeti Kehtnas ka hobukünnivõistlusi.

2015. aastal tuli Kehtnas Kaspar Järvala Künniklubi esindaja Pille-Riin Reinaus noorteklassis Eesti meistriks. Viimase kümne aasta jooksul on Priit Puuorg tulnud pöördtrade klassis ja Kaspar Järvala tavaatrade meistrite klassis kahel korral meistriks. Nii esindasid just Kehtna künnimehed Eestit 2022. aastal künni MM-il Iirimaal.

Meeste tulemused Eesti võistlustel oleksid veelgi paremad, kui Eesti võistluste peakohtuniku töös poleks tõsisem puudujääke. Seepärast ei peatu siin pike-malt ka tänavu Vändras peetud 50. Eesti künnimeistrivõistluste tulemustel, vaid meenutame esimest Rapla rajooni künnivõistlust 1964. aastal.

60 aasta tagune üritus oli teadaolevalt sel alal esimene ulatuslikum üritus Eestis ja tõenäoliselt ka kogu Nõukogude Liidus sõjajärgsel perioodil. Siinkohal on sobiv meenutada algatuse käiku, korraldajaid ja künnimehi – nii nagu see on kirja pandud tollastes ülevaadetes.

Võistlusel osales 29 künnimeest 21 majandist. Võistlused toimusid kolmes masinaklassis:

1. ratastraktorid Belarus ja T-40 rippadraga;
2. roomiktraktorid DT-54, DT-54A, DT-55 ja T-74 haakeadraga (ilma haakijata);
3. DT-54A ja T-74 rippadraga.

Egle ja Kaspar Järvala 2023. aastal Lätis künni MM-il. Foto: erakogu

Tollane koolipoiss Enn Pallase meenutas, et künnivõistlustel oli autolavkas saadaval üks kindel joogimark Subrovka.

subrovka – lõhnheinaga maitsestatud kange alkoholjook

Võistlejate tulemusi hinnati kolmes etapis:

1. traktori ja adra tehniline seisund (maksimaalselt 16 punkti);
2. töö kvaliteet (maksimaalselt 54 punkti);
3. tööõudlus (iga normaalajast vähem või rohkem kulutatud minuti eest üks pluss- või miinuspunkt).

Võistlusjuhendi koostasid Eesti Maaviljeluse instituudi põllunduse osakonna töötajad Arnold Piho, Ervin Talpsepp, Jaan Reemann, Aadu Allik ja Lembit Kõrgas. See avaldati enne võistlust ajalehes Ühistöö. Igati oli toeks põllumajandusministri asetäitja Ilmar Aamisepp. 1963. aastal said mehed kätte saksakeelse künnivõistluse juhendi, tõlkisid selle ja võtsid aluseks esimesele juhendile.

Idee autor oli Ervin Talpsepp.

Võistluste peakohtunik oli Rapla tootmisvalitsuse peaaegronoom Ülo Rahula. Töö kvaliteeti hindasid vabariigi teeneline agronoom Heino Tõnissaar, põllumajandusteaduste kandidaadid Arnold Piho ja Ervin Talpsepp ning agronoomid Martin Pärdi ja Harri Porovardja. Võistlusi kommenteeris Kehtna nädis-

Priit Puuorg 2022. aastal Iirimaal künni MM-il. Foto: erakogu

Roomiktraktorid on üles rivistunud 20. septembril 1964. aastal Rapla rajooni künnivõistluste pidulikele avatseremooniale.

sovhoosi peaaegronoom Eerik Müts.

Esimeses masinaklassis tuli 13 võistleja hulgast esimeseks ainukesel T-40 võistelnud Kustas Lund Tasuja kolhoosist. Teise ja kolmanda koha said Heino Saar Järvakandi ja Arno Radiin Lenini-nimelisest kolhoosist. Eripreemia päeva kvaliteetsema künni eest sai aga Ülo Lipp Kehtna nädissovhoosist, kes selles masinaklassis jäi võistlusjuhendis esinevate puuduste tõttu (tööõudluse osas) neljandaks.

Teises masinaklassis (roomiktraktorid haakeadraga) tuli 9 võistleja hulgast võitjaks Anton Ainumäe Kuusiku katsebaasist. Teiseks jäi Oskar Puht Varbola sovhoosist ja kolmandaks Edgar Randmaa Hõreda sovhoosist. Ergutuspreemia anti Kalev Kurrole Kuusi-

ku katsebaasist, kes töö kvaliteedi järgi oli teisel kohal, kuid keda ajanormi täitmisest saadud punktid jätsid neljandaks.

Kolmandas masinaklassis tuli 7 võistleja hulgast ülekaalukalt võitjaks juba varem vabariigis tuntuks saanud Märjamaa sovhoosi traktorist Vallot Kristal. Teise ja kolmanda koha said vastavalt Vambola Soosaar Kehtna kolhoosist ja Juhan Hirvonen Kehtna nädissovhoosist. Ergutuspreemia anti selles masinaklassis Vello Sulule „Tee kommunismile“ kolhoosist, kes töö kvaliteedi järgi oli kolmas, kuid ajanormi täitmisel saadud punktide tõttu jäi neljandaks.

Heino Laiapea
agronoom, Valtu Kooli vilistlane

Crystal Distillery – alkoholitootja Kehtna vallas

Ühel sombusel novembrikuu päeval koputas Valla Vaatleja Valtus (Kaereperes) asuvalle tööstusliku alkoholi tootva ettevõtte uksele, et uurida mida põnevat siin valmistatakse. Ringkäiku ettevõtetes juhtisid konsultant Aleksei Karpov ja juhatuse liige Oleg Kraizmer. Külaskäik lõppes toodete ja ettevõtte tutvustamisega koosolekuruumis.

Eellugu

Alkoholsete jookide tootmise ajalugu Valtus (Kaereperes) ulatub aastasse 1972, mil tollane Valtu kolhoosi juhatus võttis vastuse otsuse käivitada majandis veinitootmine. Abitootmise eesmärk oli tuua kolhoosi eelarvesse täiendavaid käibevahendeid ja ühtlasi oli piirkonna majapidamistel võimalik tuua vabrikusse oma marja- ja õunaülejäägid.

1985. aasta Gorbatšovi „kuiv seadus“ lõi tootmist valusalt. Mahutitüütest valmiskääritatud veinist tuli alkohol välja keeta ja piiritus Sõeru soo poole saata. See-eest tuli turule kergelt veinilõhnaline siirup, mis tarbija poolt hästi vastu võeti. Abitootmine tegutses edukalt kuni majandi reorganiseerimiseni, mil majandi erinevate tootmisvaldkondade baasil moodustati iseseisvad tootmisüksused. 1992. aas-

tal sai veinitsehhist iseseisev tootmisüksus, mis erinevate nimede ja omanike käe all lõpetas 2019. aastal pankrotiga, olles võlausaldajailt kogunud nõudeid ligi 500 000 eurot. Olgu mainitud, et oma parimatel aegadel toodeti lisaks kangele alkoholile ka hõõgveini, limonaadi ja siirupit ning villiti õlut.

Uus tulemine 2020

Crystal Distillery alustas tegevust 2020. aastal endises Valtu Veini tootmisüksuses, andes uue elu hoonele, mille seinad on näinud aastakümnete pikust alkoholitootmise ajalugu. Ettevõtte tootmis- hooned soetas praegune omanik pankrotivarana.

Tänu sellele omandamisele sai Crystal Distillery uue elu sisse.

Jätukub lk 9.

Ettevõtte on üks bulgaarlasest omanik, kes annab tööd 15 inimesele. Nelja aastaga on leitud oma nišš kangete jookide turul. Oleg Kraizmeri sõnul on neil tootevalikus üle 20 erineva joogi, nagu viin, viski, rumm ja brändi. Tehnoloogiline sisseade pärineb Saksamaalt ja Itaaliast.

Tooraine (piiritus, maitset, pudelid, etiketid) ostetakse sisse Suurbritanniast, Hispaaniast, Leedust, Bulgaariast ja teistest Euroopa riikidest. Iga joogi valmistamiseks valitud koostisosad läbivad tehase laboris range kvaliteedikontrolli, et tagada kõrgekvaliteediline lõpptulemus.

Mis puutub toodangu turustamisse, vastas Aleksei Karpov, et sihtturud on neil USA, Bulgaaria, Soome, Läti, Leedu, Saksamaa, Slovakkia ja Prantsusmaa. Varem ka Venemaa. Lähiajal võib ettevõtte tooteid leida ka Eesti kauplustest. Siinkirjutajal oli võimalus tehase tollilaos näha, kuidas laaditakse

merekonteinerit kaubaga Ameerikasse saatmiseks

Ettevõtte on ka millega uhkustada. Oktoobrikuus toimus Berliini kangete alkoholi hindamisvõistlus. Hindamiskomisjon hindas Crystal Distillery viina klassis toodet Finist kuldmedali vääriliselt. Olgu mainitud, et degusteerimiskonkursil osales üle maailma enam kui 100 toodet. Oktoobris osaleti Pariisis toiduainete messil.

Tehase laboris, mida võib nimetada „tehase südameks“ töötati välja uue joogi unikaalne retsept,

kus lahjendatud piiritusele on lisatud tammelaaste ja muid komponente. Aleksei Karpovii sõnul on see (Oak vodka) nende hittoode number üks.

Kord aastas, jaanipäeva paiku, avab tehase oma uksed kogukonnale, kelle tehakse hoone tutvustus ja toodete degustatsioon. Järgmisel aastal on plaanis osaleda ka avatud talude päeval.

Crystal Distillery on suure potentsiaaliga ettevõtte, mis esindab edukat sümbioosi ajaloolise pärandi ja kaasaegse visiooni vahel. Kehtna vallas

asuv tehase on suutnud lühikese ajaga leida oma niši rahvusvahelisel turul, pakkudes kvaliteetseid ja eristuvaid jooke. Traditsioonide austamine ja uuendussuhkus on see, mis teeb Crystal Distillery eriliseks ning annab neile eelise konkurentsivõimelises alkoholitööstuses. Tulevik paistab nende jaoks paljutõotav ning Kaarepere nimi võib ühel päeval olla tuntud üle maailma kui suurepärase kangete jookide kodu.

Aare Hindremäe koostöös ChatGPT-ga

Villimisliinil töötab Olena Avierina.

Juhatusliige Oleg Kraizmer ja konsultant Aleksei Karpov tehase värava juures. Fotod: Aare Hindremäe

Järvakandi Raamatukogu 95

11. novembri õhtuhämaruses kogunes väike grupp raamatukokku, et osaleda Põhjamaade kirjanduse nädala raames toimuvale ettelugemisõhtul ning ühtlasi tähistada ka raamatukogu 95. sünnipäeva.

Ehkki sünnipäeva peeti juba ka 25. oktoobril, mil Kehtna Raamatukogus tähistati ühiselt Kehtna valla kolme raamatukogu ümmargusi sünnipäevi, otsustati siiski ka Järvakandis kohapeal ühendada väike tordisöömine ning hubane õhtupoolik toredate inimeste ning muhedate juttudega.

Õhtu algas juubilari õnnitlemise, mälestuskildude meenutamise ning ühise tordisöömisega.

Soojad õnnesoovid Kehtna valla ning vallavolikogu poolt andis edasi volikogu esimees Katrin Anto.

Rõõm on tõdeda, et külaliste seas oli ka Järvakandi Raamatukogu kauaaegne n-õ hing ja süda – Heli Augjärv! Heli aitas aastate jooksul kujundada paljude laste lugemishuvi, vaimust ning armastust raamatute vastu. Mee-nub tema rahulik olek, kannatlikkus ja

sõbralik hääletoon. Heli Augjärv oskas suurepäraselt enda armastust raamatute vastu peegeldada ka väljapoole. Sellest said puudutatud nii suured kui ka väikesed lugejad. Aitäh, Heli Augjärv! See soe ning tänulik tunne on mul jätkuvalt südames alles ka täiskasvanuna!

Täpselt kell 19 kustutati tuled ning süüdati küünlad. Küünlavalgus tähistas Järvakandi Raamatukogu kõige pikema traditsiooniga ürituse – Põhjamaade kirjanduse nädala „Õhtuhämarus“ – järjekordse peatüki kirjutamise algust.

Põhjamaade kirjanduse nädala ettelugemisüritus on ääretult tore ettevõtmine. Selles osalevad riigid loevad ühel ja samal ajal ühte ja sama teksti, igaüks omas keeles.

Esmakordselt kustutati selleks puhuks Järvakandi Raamatukogus elektrivalgus ja süüdati küünlad 1999. aasta novembri teise esmaspäeva õhtul. Koos põhjamaalastega loeti tookord „Kalevalat“. Seega sai traditsioon 2024. aastal juba 25-aastaseks!

Sel aastal loeti üheskoos väikest lõigukest islandi kirjaniku ja luuletaja Sjóni raamatust „Virvarebane“

Järvakandi Raamatukogu kauaaegne juhataja Heli Augjärv raamatukogu 95. sünnipäeval. Foto: Heivi Äärma

(Skugga-Baldur). Kuna Islandi iseisva vabariigi loomisest möödub 80 aastat, loetigi käesoleval aastal just islandi tekste.

Raamatukogu 95. tegevusaasta sisse mahub mõistagi palju: erinevaid ju-

hatajaid, tegevusi ja majasid.

Ühele kapitäiele raamatutele on lisandunud mitusada tuhat uut. Aja jooksul on tuhandeid raamatuid ka „kapsaks“ loetud.

Praegu on fondis kasutamiseks üle 21 000 teaviku. Aktiivseid lugejaid on üle 300.

Lisandunud on teenuseid, millest algusaastatel võis ainult und näha (nt raamatute tagastuskast, internet, raamatute elektrooniline laenutamine).

Raamatuid on Järvakandis kolitud kuuel korral. Seitsmendasse koju ehk tänastesse ruumidesse koliti 2002. aastal.

Kirjanduslik neljapäevaklubi tegutses 20 pikka aastat, pakkudes selle liikmetele toredaid koosviibimisi, ühiseid väljasõite, vabaõhuetendusi ning kohtumisi huvitavate inimestega.

Koostöös klaasikunstnikega korraldatakse aastast 2005 vabariiklikku kunstikonkurssi „Minu klaas“.

Põhjamaade kirjanduse nädala raames toimub lisaks täiskasvanutele ettelugemine ka õpilastele. Järvakandi Kooli õpilastele on hommikuhämaruses ette loetud juba rohkem kui 15 korda.

Kindel koht Järvakandi Raamatukogu tegevusplaanides on ka Nukitsa konkursil osalemine (Eesti algupärase lastekirjanduse parima väljaselgitamine, lähtudes laste endi arvamusest), 20. oktoobri ettelugemise päev, laste suvelugemise programmis osalemine ning igal aastal populaarne ja 1.–3. klassi õpilaste seas väga oodatud üritus raamatukoguöö. 2024. aastal toimus see ettevõtmine juba 11. korda!

Ehkki aastate jooksul on raamatukoguelus palju muutunud, on üks asi jäänud siiski samaks. Siin töötavad endiselt sõbralikud, naerusuised, abivalmid ning lahked „raamatukoguinimesed“. Rita Merekivi ja Aita Kadakas loovad igas külastajas tunde, et nad on JUST SIND oodanud! Teades ja tundes oma lugejat, oskavad nad ka igaühele just temale sobivat lugemist pakkuda ning soovitada.

Sünnipäevaõhtut lõpetades leppisime omavahel kokku, et kui elu ja tervist jagub, siis kohtume viie aasta pärast taas – Järvakandi Raamatukogu 100. juubelil!

Heivi Äärma

KEHTNA VALLA AMETNIKE KONTAKTID			
Kantselei			
	Kehtna vallamaja ja Järvakandi teenuskeskus	53480602	kehtna@kehtna.ee
Tanel Viks	vallavanem	53462298	tanel.viks@kehtna.ee
Varri Väli	arendusjuht	5036104	varri.vali@kehtna.ee
Maire Pettai	vallasekretär	58542344	maire.pettai@kehtna.ee
Kairi Schumann	vallasekretäri abi	53480602	kairi.schumann@kehtna.ee
Triin Tarre	volikogu sekretär	53041828	triin.tarre@kehtna.ee
Lauri Hollo	arvutispetsialist	53442329	lauri.hollo@kehtna.ee
Seily Sögel-Raid	kommunikatsioonispetsialist	53305125	seily@kehtna.ee

Finantsosakond			
Marika Ojaperv	finantsjuht	53099451	marika.ojaperv@kehtna.ee
Riina Pruuli	pearaamatupidaja	53525703	riina.pruuli@kehtna.ee
Terje Makarov	raamatupidaja	59000326	terje.makarov@kehtna.ee
Ruth Gilden	raamatupidaja	53522485	ruth.gilden@kehtna.ee
Anne Tael	raamatupidaja	53858182	anne.tael@kehtna.ee

Haridus-, kultuuri- ja sotsiaalosakond			
Rynaldo Puusep	abivallavanem	509 8853	rynaldo.puusep@kehtna.ee
Maret Salumäe	haridus- ja kultuuritööspetsialist, andmekaitespetsialist	57501325	maret.salumae@kehtna.ee
Killu Sika	terviseedendus- ja noorsootööspetsialist	53048818	killu.sika@kehtna.ee
Kristina Solman	sotsiaaltööspetsialist	53339978	kristina.solman@kehtna.ee
Ene Seinpalu	sotsiaaltööspetsialist	53422801	ene.seinpalu@kehtna.ee
Ragne Rahe	sotsiaaltööspetsialist	5282141	ragne.rahe@kehtna.ee
Ege Vonbret-Tosin	laste heaolu vanemspetsialist	53002894	ege.vonbret@kehtna.ee
Anu Herkel	laste heaolu spetsialist	53041808	anu.herkel@kehtna.ee

Majandusosakond			
Margit Pärna	majandusosakonna juht	53461343	margit.parna@kehtna.ee
Hans-Jürgen Schumann	ehitusspetsialist	56256130	hans-jyrgen.schumann@kehtna.ee
Ene Sulg	maakorraldusspetsialist	58757032	ene.sulg@kehtna.ee
Villu Pihlakas	taristu- ja geoinfospetsialist	53619303	villu.pihlakas@kehtna.ee
Tiina Satsi	registri- ja ehitusspetsialist	53040923	tiina.satsi@kehtna.ee
Mario Piirmets	keskkonnaspetsialist	53321210	mario.piirmets@kehtna.ee

Kehtna valla eakate jõulurõõmu päev Järvakandi Kultuurihallis

Üheksandal detsembril ootas ehitud kultuurihalli saal Kehtna valla eakaid ühisele jõulurõõmu päevale. Sündmust korraldas Kehtna vald, kaasrahastas Euroopa Liit.

Meie valla kõige suuremasse saali kogunes 143 pidulist. Peopaika sõidutasid rahvast ka selle sündmuse jaoks tellitud bussid.

Külalisi tervitas Kehtna valla volikogu esimees Katrin Anto. Tema kõnest jäi meelde see, et muretsemine teeb vanaks ja hirmud teevad vanaks. Rõõmsameelsus annab nooruslikkust juurde. See on hea mõte, mille järgi oma elu sättida!

Pärast avakõnet astusid lavale üllatusesinejad – laulja Uudo Sepp ja teda rütmipillil saatev Richie Kaljulaid. Kunagine superstaari saate võitja esitas nii omaloomingulisi kui ka teisi tuttavaid lugusid. Südamlük Saarema mees rääkis oma suarest armastusest enda vanaema vastu, kes sundis teda ära õppima „Kikilipsu“ laulu. See pala oli kahtlemata ka meie publiku lemmikpala tema esitustest.

Kui Uudo Sepp oli kuulatud, saabusid lavale tunduvalt vanemad härrasmehed,

Lemmi Linnas ja Arvo Israel ning Evelin Saare ja Erika Pukspuu jõuluvanale esinemas. Fotod: Aare Hindremäe

kes kokku moodustasid ansambli Keila Kaunistate Agulihärrade Vennaskond (koosseisus Kalle Kask kontrabassil ja Peep Raun akordionil). Viimane oli ka õhtujuhi ja jõuluvana rollis. Agulihärrade kontsert koosnes eakatele hästi tuttavatest lugudest, millele sai ka kaasa laulda.

Pärastlõunaks olid juba külalistel kõ-

hud tühjad ja ette võis kanda jõuluprae, millele järgnes ka kringel ja kohv. Lauad kattis Jerwencato Bistroomeeskond, tänameid meeldiva koostöö eest!

Kõrvaltuppa oli üles seatud jõulukaartide meisterdamise töötuba, kus osalejatel oli võimalus valmistada endale ainulaadne jõulukaart.

Ükski jõulupidu ei lähe mööda ilma jõuluvanata, nii ka meie pidu! Jõulutaat palus tulla lava ette iga piirkonna esinajatel pakki lunastama, nii kuulsime erinevaid vahvaid luuletusi ja laule. Kõik osalejad said kingituseks piparkoogid. Esindatud olid kõik Kehtna valla piirkonnad: Ingliste, Kaerepere, Keava, Kehtna,

Lelle, Eidapere ja Järvakandi.

Pakid käes, kõht täis ja tuju hea, oligi aeg tagasi teele asuda.

Kehtna valla kultuurikorraldajad tänavad kõiki kohaletulijaid ja esinejaid. Loodame, et jäite peoga rahule!

Katrin Jair
Järvakandi Kultuurihalli juhataja

Eidapere Kultuurikeskus

Eidapere Kultuurikeskuse kollektiiv soovib kõigile rahulikku pühi ja rõõmuküllast uut aastat!

04.01.25 kell 15 lauamängude ring, osalemine tasuta!

08.01.25 kell 15 lauamängude ring, osalemine tasuta!

08.01.25 kell 16 mootorikaring lastele Kūpsetame köögis. Osalemine tasuta!

13.01.25 kell 16 kino "Kes sa oled Mamma Muu?", pilett 2 €.

15.01.25 kell 15 lauamängude ring, osalemine tasuta!

18.01.25 kell 15 lauamängude ring, osalemine tasuta!

22.01.25 kell 16 mootorikaring lastele, meisterdamine. Osalemine tasuta!

Lisainfo FB@eidaperekultuurikeskus, kultuur.kehtna.ee.

Järvakandi KULTUURIHALL

Järvakandi Kultuurihalli kollektiiv soovib kõigile imelist jõuluaega ja ikka kultuurset uut aastat!

Jaauuari kuus toimuvad majas remondi- ja renoveerimistööd. Vabandame võimalike ebamugavuste pärast!

07.01.25 kell 19 kino "Anett", pilett 6 €/sooduspilet 5 € kohapeal sularahas.

21.01.25 kell 19 kino "Rändajad", pilett 6 €/sooduspilet 5 € kohapeal sularahas.

31.01.25 VHK keelpilliorkestri kontsert Rudolf Tobiase heliloomingust. Dirigent Rasmus Puur. Sissepääs piletiga 10 €, 15 € või 20 €, sobiva summa saab igaüks endale ise valida. Piletid müügil kohapeal enne algust ja veebis. Täpsemat infot vaata Järvakandi Kultuurihalli FB lehel.

Lisainfo FB@jarvakandikultuurihall, kultuur.kehtna.ee.

Kehtna Klubi

Kauneid jõule, säravat aastavahetust, Õnnelikku ja imeliste hetkedega uut aastat!

08.01.25 kell 18 Õmblusklubi.

10.01.25 kell 13 toimub Keava eakate selts "Videvik" koosviibimine Keava raamatukogus.

15.01.25 kell 18 Õmblusklubi.

19.01.25 kell 14 Kehtna eakate klubi "Tagurpidi Noorus" koosviibimine, Kehtna Klubi suures saalis.

Täpsem info FB@kehtnakubi ja kultuur.kehtna.ee.

ÕNNITLEME!

99 Tatjana Kozarenko	75 Tatjana Ringe
93 Vilma Siim	Milvi Pärenson
92 Maimu Saaliste	Luule Bortnikova
Valdek Tomson	Pille Lepp
Maimu Haasma	Linda Laurimaa
Ida Lukkanen	70
90 Vilma Alliku	Ilona Emberg
85 Marge Kaljuvee	Reet Tammekänd
Elve Virkus	Aivar Rebel
Tiina Weiler	Kalev Turu
80 Helmi Pütt	Heidi Kuusik
Aivo Mägi	Toomas Leiur
Maimu Endrekson	Toivo Külvet
	Liivi Kundla

UUED VALLAKODANIKUD

Robin Saagim
Margs Lepiste

MÄLESTAME

Toivo Jõema
Silvia Velling
Ülle Lamp
Maimu Vaher

Kui Teie ei soovi oma andmete avaldamist õnnitluste rubriigis, palume sellest kirjalikult Kehtna Vallavalitsusele teada anda. Sellel juhul jääb piirang alaliselt kehtima, kuni teilt laekub avaldamise nõusolek.

KIRIKUTEATED

RAPLA MAARJA MAGDALEENA KIRIKUS
Pühapäeval, 22. detsembril kell 12 IV advendi armulauaga jumalateenistus; kell 19 Koit Toome ja Maarja-Liisa Ilusa jõulukontsert, pilett 36–38 €
Teisipäeval, 24. detsembril kell 16 jõuluõhtu jumalateenistus, jutlustab peapiiskop Urmas Viilma, kaastegevad Riinimanda koorid Urve ja Pärt Uusbergi ning Rapla pasunakoor Aigar Kostabi juhatusel, Eesti Televisioon teeb jumalateenistusest otseülekande

I jõulupühal, 25. detsembril kell 12 ristimis- ja leeripüha armulauaga jumalateenistus
II jõulupühal, 26. detsembril kell 19 jõuluoooper – Marko Matvere ja Kalle Sepp, pilett 36–38 €
Pühapäeval, 29. detsembril kell 12 aastalõpu armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 5. jaanuaril kell 12 kolmekuningapäeva armulauaga jumalateenistus, järgneb koguduse jõulupuust pastoraadis
Teisipäeval, 7. jaanuaril kell 19 osadusõhtu pastoraadi inglisaalis
Pühapäeval, 12. jaanuaril kell 12 Kristuse ristimise püha armulauaga jumalateenistus
Teisipäeval, 14. jaanuaril kell 19 osadusõhtu pastoraadi inglisaalis
Pühapäeval, 19. jaanuaril kell 12 armulauaga jumalateenistus
Teisipäeval, 21. jaanuaril kell 19 osadusõhtu pastoraadi inglisaalis
Pühapäeval, 26. jaanuaril kell 12 armulauaga jumalateenistus

KEHTNA PEETRI KIRIKUS
Teisipäeval, 24. detsembril kell 15 jõuluõhtu jumalateenistus, peab õpetaja Kaido Petermann, laulab naiskoor Corvus Ea Hargi juhatusel

JÄRVAKANDI PAULUSE KIRIKUS
Pühapäeval, 25. detsembril kell 15 I jõulupüha armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 5. jaanuaril kell 15 kolmekuningapäeva armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 19. jaanuaril kell 15 armulauaga jumalateenistus

Lelle Rahvamaja

Imelist jõuluaega, tujuküllast aastavahetust ja rõõmsaid kohtumisi uuel aastal!

31.12 kell 21–02 "Aastavahetuse pidu kuumade ladina rütmidega". Öhtujuht DJ Mamba, tantsuks Siiri Känd & Combo Band. Etteasted kohalikelt isetegijailt. Pilet kuni 27. detsembrini 25 €, hiljem 30 €. Info ja laudade broneerimine tel 5341 9357. 10.01 kell 18 - 21 Suur mängude öhtu. Tule kogu perega! Töötab näksikohvik.

Täpsem info FB @lellerahvamaja ja kultuur.kehtna.ee

Valla raamatukogud

"Jõulud tulgu rõõmsa hooga, laulude ja muinaslooga, piparkoogi, kringliga ja väikse jõuluingliga".
L. Tungal

Rahulikku jõuluaega, toimekat uut aastat ja rohkelt meeldivaid lugemiselamusi!

23. detsembril raamatukogudes lühendatud tööpäev,
24.–26. detsembril suletud.
31. detsembril sisetööpäev. Töötajad korrastavad kogusid ja teevad aastast kokkuvõtteid.
Täpsem info FB ja kodulehel raamatukogud.kehtna.ee

Valtu Seltsimaja

Valtu Seltsimaja poolt soovime kõigile tujuküllast aastavahetust ja teguderohket uut aastat!

16.01.25 kell 13.30 eakateklubi Koduläte kokkusaamine. Oma osalusest teata Helgile telefonil 5394 1539

Täpsem info FB@valtuseltsimaja ja kultuur.kehtna.ee.

Tule Kehtna Põhikooli MEESKONDA

Õppejuhiks
Füüsikaõpetajaks
Matemaatikaõpetajaks

Saada avaldus ja vajalikud dokumendid hiljemalt 5. jaanuariks

Täpsem info koolijuht Siilas Kask 5554 1004
siilas.kask@kehtnakool.ee

Soovime, et pühadeaeg toob Teile rahu, südamesoojust ja rohkelt toredaid hetki. Olgu uus aasta täis avastamise rõõmu, õppimise indu ja viljakat koostööd!

Häid jõule ja tegude-
rohkelt uut aastat!

Kehtna
Kutsehariduskeskus

Soovime
mõnusat
jõuluaega ja
uusi toredaid
kohtumisi uuel
aastal!

Raplamaa Omavalitsuste Liit ootab tunnustamisettepanekuid

Raplamaa Omavalitsuste Liit kutsub maakonna elanikke, asutusi ja organisatsioone üles esitama kandidaate, keda tunnustada Raplamaa kõrgeimate autasudega.

Rapla maakonna tippauhind **RAPLA REDEL** koos rahalise preemiaga ja Rapla maakonna kuldne vapimärk antakse inimesele, kellel on pikaajalisi silmapaistvaid teeneid maakonna arendamisel ja/või esindamisel kultuuri, spordi, hariduse, ettevõtluse või muus valdkonnas.

Rapla maakonna hõbedane vapimärk antakse inimesele, kes silmapaistva töö ja tegevusega on kaasa aidanud Rapla maakonna arengule, samuti muude saavutuste eest, mis on toonud au ja tunnustust maakonnale või isikutele, kes on silma paistnud mingi konkreetse, maakonna jaoks olulise saavutusega lühemal perioodil.

Tippauhinna Rapla Redel ja teenetemärkide statuutidega saab tutvuda Raplamaa Omavalitsuste Liidu kodulehel.

Ettepanekuid tunnustatavate isikute kohta (nimi, aadress, teenete kirjeldus) palume esitada hiljemalt **10. jaanuariks 2025** aadressile rol@raplamaa.ee.

Tunnustused annab üle Raplamaa Omavalitsuste Liidu juhatuse esimees Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud tänujalal „Raplamaa tänab“ 20. veebruaril 2025. a Rapla kultuurikeskuses.

Info Silvi Ojamuru 504 7988

Helgiga teatrisse

2025. aastal

R, 17.01 „ARHITEKT“ Ugalas
R, 24.01 VAT Teatri „KULLERVO“ Sakalas
T, 28.01 „ÕPETATUD NAISED“ Linnateatris
L, 1.02 FILMIMUUSIKA GALA Paides
T, 11.02 „M-M ehk KOSJAKASED“ Endlas
P, 16.02 „NIMI“ Viimsi Artiumis
K, 19.02 „VÕLUFLÖÖT“ Estonias
L, 22.02 „UUS TÜDRUK“ Ugalas
L, 1.03 „DŽINNIMÄNG“ Ugalas
E, 3.03 Linnateatri etendus „ALGUSES OLI LAUL“
L, 15.03 „KRAHV LUXEMBURG“ Estonias
K, 26.03 „LIHTNE ELU“ Alexelas
R, 11.04 „KINKY BOOTS ehk KIRGLIKUD KONTSAD“ Vanemuises
K, 30.04 „KINDLATES KÄTES“ Noblessneris
L, 3.05 „MINU GENIAALNE SÕBRANNA“ Vanemuises
E, 12.05 Rakvere Teatri „VAAL“ Raplas
P, 1.06 „NAHKHIIR“ Estonias
L, 21.06 „NAHKHIIR“ Estonias
R, 27.06 Ujala suvelavastus „KONDAS JA MAASIKASÖÖJAD“
L, 2.08 „ROHELISED NIIDUD“ Kiidjärvel
Küllap tuleb veel huvitavaid ühiskülastusi, nüüd need, mis kirjas.

Helgi, tel 5394 1539.

**VANA AASTA SAATEL,
UUE AASTA OOTEL
SOOVIN TEILE KÕIKE HEAD!**

**Armsad kodukandi inimesed,
eakad, lapsed ja noored,
teatrisõbrad ja raamatuhuvilised,
Anderaasukese ja Kodulätte liikmed,
Koduaseme tegusad naised-mehed,
volikogulased ja kultuuri toetajad,**

**SOOVIN TEILE KÕIGILE IMELIST
JA SISUKAT AASTAT!**

Helgi Kaereperest

RAPLA MAAKONNA TERVISE JA TURVALISUSE NING SOTSIAALVALDKONNA TUNNUSTAMINE

Raplamaa Omavalitsuste Liit kuulutab välja konkursi Rapla maakonna tervise ja turvalisuse valdkonna ning sotsiaalvaldkonna auhindade väljaandmiseks.

Auhinnad antakse välja neljas kategoorias:
- Raplamaa tervise ja/või turvalisuse tegu
- Raplamaa tervise ja/või turvalisuse edendaja
- Raplamaa tervisesõbralik ja turvaline töökoht
- Raplamaa sotsiaalvaldkonna auhind

Täpsem info (statuut, kandidaadi esitamise vorm) Raplamaa Omavalitsuste Liidu kodulehel.

Kirjalikud ettepanekud kandidaatide kohta palume esitada aadressil rol@raplamaa.ee hiljemalt 10.01.2025.a.

Tunnustamine toimub
20. veebruaril 2025 Raplamaa tänujalal.

Info: Ülle Laasner, 5284090, ylle.laasner@raplamaa.ee

**31.12.2024 kell 21.
Lelle rahvamajas**

**AASTAVAHEHETUSE PIDU
kuumade ladina rütmidega**

Õhtut juhib DJ Mamba.
Etteasted kohalikelt isetegijatelt.

Tantsitab
Siiri Känd & Combo Band.

Laual tervitusjook ja näks, südaööl tort.
Teemakohane riietus või aksessuaar soovituslik!

Pilet kuni 27. detsembrini 25 €, hiljem 30 €.

Broneeringud
tel 5341 9357

**SOOVIME KÕIGILE OMA KLIENTIDELE
NING KOOSTÖÖPARTNERTELE KAUNIST
JÕULUAEGA JA EDUKAT UUT AASTAT.**

**Selleks jõuluks
vähem uhkeid kingitusi,
rohkem sooje kallistusi!
Ja uueks aastaks tervist ja
rõõmu!**

Senior Plus eakatekodud

Valla Vaatleja

Tootja: Kredor OÜ
Küljendus: MK Meedia OÜ
Trükk: AS Printall
Tiraaž: 2850

www.facebook.com/kehtnavald

Väljaandja: Kehtna Vallavalitsus
(Pargi 2, Kehtna, 79001)
Toimetaja: Aare Hindremäe,
e-post vallavaatleja@gmail.com

Toimetusel on õigus lugusid toimetada ja lühendada.
**Jaanuarikuu lehe materjale ootab
toimetus 20. jaanuariks.**

Vallaleht internetis: www.kehtna.ee/valla-vaatleja

**Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid**

KONTAKT

www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

KUULUTUSED

» Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja ära-vedu puksiiriga. 56304306
» Müüd metsamaad, raie-õigust, põllumaad või talu? Pakume parimat hinda ning kiireid ja usaldusväärseid tehinguid! Aitame ka metsamajandamiskavade koostamisel ja teostame eksperthinnanguid. Helista 50 80065, kirjuta info@metsamaaost.eu või vaata metsamaaost.eu.

**Kehtna Kunstide
Kooli pere soovib
kõigile imelist
pühadeaega
ning kauneid
muusikalisi ja
kunstilisi elamusi
uuel aastal!**

**Kehtna
Kunstide Kool**